

elmezni és feken...

da egyidejűleg cáfoha...

mozgósítást rendelt ett...

ány Uatua vidékén...

kezet kapott Abess...

Olaszországot...

tamadást intéz Law...

ták Berlinben a bi...

kirabolnak kereskedőt

Ellenbogen May... edő 63 ezer lejt in...

a királyi ban

A királyi palotá... az uralkodó, ame...

nap debütáni tea... adókat...

és Lapidató R. T. Baron L. Pop 10.

9-77.

Disztér 2., I. em.

Di Rámásetter Róbert

BUDAPEST

HELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Bérmontott leveleket nem fogadjunk el.

Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Erő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Budaressi szerkesztő Hát-szagi Erő, Strada Hotel Mlle 3.

Péntek, 1935 február 15.

5695. EV. ADAR 12. XVIII. EVF. 37. SZAM.

Teljes egyetértés

Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke és Gh. Tatarescu, a liberális kormány miniszterelnöke kijelentették a többségi parlament előtt, hogy közöttük teljes az egyetértés.

Az ilyen egyetértéssel is valószínűleg úgy áll a dolog, mint a szerelmelem: minél többet hangoztatják, annál kevésbé látszik valószínűnek.

A két liberális főkorifeus nemcsak egyetértést vallott egymásnak, hanem beszédet is tartott. Beszédek viszont már sehogysen létek meg egymás mellett.

Tatarescu a gyors felfegyverkezés szükségességéről beszélt és az állam keserves pénzügyi helyzetéről. Dinu Bratianu viszont arról, hogy a szövetségeket ki kell venni a nemzeti parasztpárt kezéből s hogy a Bontou jelentés sürgősen tárgyalja le a kamara, mert a bünösök — a nemzeti parasztpárt vezetői — el kell, hogy vegyék büntetésüket.

Tatarescu az ország, Dinu Bratianu a párt gondjairól beszélt. Tatarescu nyugalmat akar a párt számára, hogy a kormány dolgozhassék. Dinu Bratianu harcba küldi a pártot, hogy a kormánynak ne legyenek nyugodt percei.

Tatarescu tudja, hogy kormánya csak addig tarthatja már magát, amíg a nemzeti parasztpárt belső bajai elintéződnék.

Dinu Bratianu tudja, hogy Tatarescu távozása a liberális párt távozását is jelenti a hatalomról, tehát réa nem kerülhet többé sor. Neki nincs mit veszítenie.

Ennélfogva harcba kényszeríti pártját és vele együtt a kormányt is. Történjék, aminek történnie kell. Egyébként teljes közöttük az egyetértés.

Antonescu új programja

A sarkatból kifordult rendszeren falábak beállításával akar segíteni Antonescu pénzügyminiszter, akinek programja nyilatkozat formájában most került nyilvánosságra.

Lehet-e jobban megszorítani az adóprést, lehet-e többet kisajtolni a válságú küzdő örmegyekből, mint amennyit eddig kisajtoltak?

Antonescunak az a véleménye, hogy lehet és mellett, hogy kétmillióval redukálni kívánja a költségvetést, még az adóinkasszó megszigorításának fegyverét is felhasználja.

Holott csak falábak ezek, melyek csak ideig-óráig fogja alátámasztani a megbillent költségvetési egyensúlyt. Románia adózásiában olyan rendszerbeli hibák vannak, olyan szerkezeti eltolódások, amely csak az egész építmény gyökeres rekonstrukciójával állítható helyre.

Románia 19 millió lakosa közül ötmillió lakik városban és 14 millió falun.

Természetes volna tehát, hogy az adóvédelmek arányosan oszkojanak meg falu és város között, hogy ne a város terhére billenjen a mérleg az összes közterhek viselésénél.

Lényegesen enyhült a háborus atmoszféra Abesszinia és Olaszország között

Mussolini a fasizta nagytanács előtt ismertetette a helyzetet. Megkezdődtek a közvetlen tárgyalások az olasz és az abessziniai kormányok között. Interpelláció az angol alsóházban az olasz-abessziniai konfliktus ügyében

Róma, február 14. Mussolini tegnap a fasizta nagytanács előtt ismertetette a helyzetet. Egyidejűleg Suvich olasz külügyi államtitkár fogadta az abessziniai ügyvivőt s hangoztatta előtte Olaszország békés szándékait. Az óvatossági rendszabályok nem tekinthetők barátságstalan lépésnek. Az ügyvivő tudomással vette a kijelentéseket s közölte, hogy nincs felhatalmazva kijelentések tételére.

A genfi nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlik, hogy Addis Abeában megkezdődtek a teljes felhatalmazású olasz ügyvivő és az abessziniai kormány között a közvetlen tárgyalások. Ujabb jelentések megerősítik, hogy Addis Abeában folynak a tárgyalások. Cáfolták azt a hírt, hogy a határok mentén alakítandó semleges zóna tekintetében már megegyezés jött volna létre a két kormány között.

Több londoni lap azt az értesítést közli, hogy Mussolini békés megegyezés esetén is követelni fogja Abessziniától, hogy a kártérítésen kívül viselje a mozgósítás költségeit is. A Matin értesülései szerint az abessziniai kormány nem hajlandó bocsánatkérésre és anyagi kártalanítás fizetésére. Több más lap közli azt az értesítést, hogy olasz katonai

gépkecskat hajóztak be délolaszországi kikötőkbe Szomáli-föld felé. Több hadihajó is kíséri a szállítóhajókat.

London, február 14. Egy angol képviselő az olasz-abessziniai viszály ügyében interpellálta a külügyminisztert. Sir John Simon válaszában közölte, hogy a firenzei és a messinai hadosztályok mozgósítása körülbelül hétezer személyt érint. Ezt az intézkedést óvatossági és védelmi rendszabálynak tartja. A mozgósítás, mint arról meggyőződött, egyáltalán nem jelenti azt, hogy az olasz kormány felhagyott a békés megoldás keresésére irányuló erőfeszítésekkel. Olaszország hajlandó a közvetlen tárgyalásokra. A szomáli-föld olasz csapatok nem nyomultak előre abessziniai területre s csak jelenlegi állásaikat tartják. Anglia igyekezete a viszály ügyében továbbra is arra irányul, hogy békés megoldást lehessen találni.

Az Evening News beavatott helyről szerzett értesülései szerint az angol kormány az olasz-abessziniai konfliktus ügyében azt ajánlotta mindkét félnek, hogy kezdjék meg a közvetlen tárgyalásokat s az ügy elintézésig a határvédelem hagyják meg ugyan csapataikat jelenlegi állásaikban, de az állások további kiépítését hagyják abba.

Maniu szenzációs beszédre készül a Skoda-vitában

Bucuresti, február 14. A nemzeti parasztpárt parlamenti csoportja ma délelőtt újabb ülést tartott, amelyen a Skoda-vitában elfoglalandó magatartásukról döntöttek. Elhatározták, hogy rendkívül éles offenzívát indítanak a kormány ellen, ha az megengedi, hogy a Skoda-üzem vitája személyes támadásokra adjon alkalmat vagy elfutjon.

Válószínű, hogy az összes nemzeti parasztpárti képviselők feliratkoznak a vitában egyelőre azonban egy döntöttek hogy Maniu, Madgearu, Calinescu, Ghe. Megeanu, G. Marescu, S. Mihaescu, Hudita szólnak fel. Alkítólag a Skoda-üveg vitája február 15-án veszi kezdetét és valószínűleg napi két ülésen át fog folyni.

pontosan azt fogja eredményezni, amit a múltban: egzisztenciái számai fognak tönkremenni, de az adóvédelem egyáltalában nem fog emelkedni.

A termelő osztályok közötti arányosság koordinálása az egyes rétegek fizetőképességének rigorózus pontosítással való megállapítása szükséges ahhoz, hogy az állam pénzügyi élet helyreálljon és minden mesterséges kényszer nélkül a maga normális vágányába terelődjék.

Valami ujca készül a Harmadik Birodalomban

A Harmadik Birodalom boszorkánykonyháján ismét rotyognak a kénkövek. A tömegeit elárult kancellár alól mindjobban kezd kicsuszni a tömegbázis s úgy látszik, hogy a junius 30-iki véres megszárlás sem volt eléggé elrettentő azok számára, akik a nemzeti szocialista program humbugjának gyakorlati megvalósítását követelik.

Hitler, a jelek szerint, menekülni szeretne saját tömegei nyomása alól s eme menekülésében még régi ellenfeleivel is hajlandó volna paktumot kötni.

Párizsba érkezett jelentések szerint Berlinben és egész Németországban nagy politikai erjedés észlelhető. Eme erjedésnek tudható be, hogy párizsi politikai körökben komoly formában merült fel annak lehetősége, hogy Németország újabb belpolitikai irányzata a katolikusokhoz való közeledés irányában fog haladni, hogy ezáltal próbálja kivédeni a nemzeti szocialista tömegek körében egyre inkább hangos követel

léssel fellépő szocializáló törekvéseket. Hitler ismét attól tart, hogy a junius 30-iki megszárlások áldozatainak szelleme komoly zavarokat fog okozni a nemzeti szocialista mozgalom körében. A gyilkos kancellár szemében immár mindenki gyanús, akit él, sőt a halottak is gyanúsak.

Hogy Hitler aggodalma mennyire komoly hogy a mindenható kancellár mennyire fél egy bekövetkező államesnyttől, annak legkétségteljes bizonyossága az, hogy tegnap 6 maga személyesen tiltatta be a Reventlow herceg által kiadott Reichswarte című nemzeti szocialista lap megjelenését. Ez a lap nyilvánvalóan szimpatizált a junius 30-án kivégzettek törekvéseivel, amelyek tudvalegöl a nemzeti szocialista néppuralom teljes megvalósítását s a nagytöke elleni ki-méltelen harcot hirdették, amelynek konkluziójaképpen a nagyzemek és nagybankok szocializálását is programjukba vették.

Hitlernek ez az újabb betiltó rendelkezése annak jele, hogy a nemzeti szocialista mozgalmon belül a junius 30-iki borzalmak sem tudták megszüntetni a felkesedést az áruló vezér ellen, akinek jellemére és embe-ri alacsonyására ma sem jellemzőbb, mint az, hogy legülözöttebb ellenfeleinek, a katolikusoknak kibékítésére is hajlandó volna most már, csak hogy pártjának követeléseit elől kitérhesse.

Nem hiszünk, hogy akadna katolikus államférfi ma Németországban, aki a történetek után Hitlerrel szobaállana, de annál inkább hiszünk abban, hogy a nemzeti szocialista tömegek ébredése végül is egy hatalmas meemorzódásban fog kibrokkanni, hogy elcsopie a párt meemertőitét és csorbán áru-lóitát — a kancellári székbe lendült osztrák mázólólegényt.

VILÁG TURER

A zsidó diák 1935-ben

Irta: dr. Hamburg József

Korunk példátlan iramu dinamikája lehetetlenné teszi, hogy a társadalmi élet minden vonalán követni tudjuk azokat a mélyreható változásokat, melyek e dinamika gyors ritmusával színtel nélkül folynak. Sok területen ezért észre sem vesszük, hogy a világ kereké az utolsó évtizedekben itt is milyen nagyot fordult. A zsidó diák élete is ezekhez a területekhez tartozik, amelyeken a sok általános változás között nem volt még idők a külön gyökeres elváltozást észzevrenni. A mai felnött generáció és főleg az intellektuel, ha zsidó diákról vagy diákkérdésről van szó, a maga 15-20 éves diákemlékeit eleveníti fel és ezeknek keretében szemléli ezt a kérdést. Innen van aztán az, hogy e kérdésekben olyan gyakran téved. Csak ha valahol a mai zsidó diákkal összeakad és alkalma nyílik, hogy mélyebben bepilantson a mai diákéletbe, veszi észre tévedéseinek forrását: azt a hallatlanul nagy különbséget, amely egykori és a mai zsidó diák között fennáll.

Amikor a háboru előtti zsidó diák az egyetemre beiratkozott indexével együtt egy szabadjegyet is váltott, melynek birtokában biztos vágányokon és menetrendszerű pontossággal haladhatott szigorlatról-szigorlatra a biztos polgári karrire felé. Bizonytalan legfeljebb az volt, hogy e karrier milyen magas pontját fogja elérni — ezt tehetsége és vagyoni helyzete határozta meg, — de minden esetben egy biztos és megbecsült pozíció várt reá.

A szabadjegy birtokosa azonban nem csak jövőjét illetőleg élt teljes biztonságban, hanem már tanulmányi ideje alatt is, a többi polgárság részéről. A nem zsidó diákság pedig általában kollegiális jó viszonyt tartott vele fenn és együtt élveztek a diákélet gondtalanságából folyó romantikáját.

A háboru előtti zsidó társadalomnak is dédelgetett kedvence volt a diák, előlgeben kapta tőle egy biztos jövő várományosának és a szabad egyetemi polgárnak járó szeretetet, elismerést.

Ez a régi zsidó diákélet az utolsó két évtizedben minden vonatkozásban gyökeresen megkivánt tudástöbbletet. Már az index kiváltásánál kezdődik. A felvételi vizsgák egyoldalú cenzusa már az egyetemre való bejutást is sokszor megakadályozza. De akinek sikerült bejutni, azt nem a régi atmoszféra, nem a régi kiváltságos megbecsülés várja, hanem emberi méltóságát legsúlyosabban sértő utések. A diákromantika helyébe pedig fütetleri, sőt-tét szobák, szűkös menzások, tandíj és vizsgadíj gondok léptek. Örökat és túlórákat kell vállalni a tanuláának szánt időben és éjszakai órákban kell megszerezni a mekivánt tudástöbbletet.

De mindezek fölött, mint a mai diákságot a legjobban meghatározó különbség: a jövő teljes bizonytalansága. Az index már nem szabadjegy. A sineket, melyek egykor a biztos polgári egzisztencia felé vezettek, a gazdasági válság vihara elsöpörte. A válgány nélküli egyetemi ut végén az állás-nélküli intellektuelek jjesztő sorfala várja a diákat. A jövő kilátástalansága az, amely determináló súlyával rámehezedik a mai diákra és amely miatt a mai diák nemcsak különbözik a régítől, hanem annak solban ellentéte. A mai diák nem romantikus és nem önmagában biztos, már nem az a keilemes modoru uri fiu, ari volt, hanem nyugtalan, kereső és követelőző is az-zal az étellel szemben, amely neki olyan keveset akar nyujtani. — Ezek olyan szimptomák, melyeket a már kivülálló is gyakran észzevesz és kifogásol. De meg-érteni e jelenségeket csak úgy lehet, ha meglátjuk a különbséget az egykori és mai zsidó diák között, mely különbség lényege az, hogy a jövő ma teljesen bizonytalan és hogy az elhelvezkedés reményei helyébe az elhelvezkedést gondok léptek.

A zsidó diák ugyanis az utolsó két évtizedben bels került egy példátlan iramu kor-szak forzagába és ha jól oda figyelünk, nem csak azt fogjuk észze venni, hogy e területen is nagyot forgott a világ kereké,

hanem azt, hogy éppen ezen a területen többszörösen felelősközzé érvényesül a változás sorsra.

A mai diák először is az általános válságnak a produktuma, amely egész rétegeket dob ki a termelésből, másodsorban ezen válságon belül leginkább veszélyeztetett, mert legvégtelenebb kisebbségi sorban osztozik. Harmadszor ezen kisebbségi sorban belül még zsidó is s végül ezen zsidóságon belül leendő intellektuális diák is. Az a réteg tehát, amelyre a gazdasági válság, a kisebbségi, a zsidó sors és a válságtól szintén súlytott uralkodó többség nyomása koncentrált formában összpontosul.

Míg tehát a régi szabad egyetemi polgár élet-stílusa nem az általános helyzetből, hanem éppen a saját, mint diákságnak kiváltságos, a termelési viszonyoktól közvetlenül nem függő, helyzetéből folyt, addig a mai zsidó diák az általános válságnak és ezen belül a válságtól legjobban sújtott zsidósági helyzetének visszatükrözője.

A zsidó diák így, ma sokkal inkább, mint bármikor nem önmagáért, hanem zsidóságaért szenved, nem az ömaga, hanem az összzsidósági küzdelemben vesz részt a legexponáltabb fronton. És a zsidó közösségnek tudnia kell, hogy az, hogy ezt a frontot tartani tudja nem is annyira az egyes diákok egyéni érdeke, mint a zsidó társadalom egészéé.

Olyan korszakokban, melyekben fokozottan érezdik gyengeségünket materiális vonatkozásokban, annál inkább kell megerősí-

sítsük szellemi erőnket, azt az erőt, mely évszázadokon át egyedül támaszkodott volt és annál kell szellemi utánpótlásunkról gondoskodnunk. Mert a galuthévi zsidóság nemzeti vagyonának legnagyobb aktív tétele az a fokozott tudatosság s értelmi képesség, melyet bennünk sajátos történelmi múltunk termelt ki. És ha lehet is azon vitatkozni, hogy ez a fokozott tudatosság jó-e vagy rossz, az vitán felül áll, hogy ez továbbra is szükséges, nélkülözhetetlen.

Ha tehát a zsidó diákság ezekben a napokban azzal a kérelemmel fordult a zsidó társadalomhoz, hogy fokozott figyelmet és áldozatkészséget szenteljen tanulmányi és megélhetési gondjainknak, úgy ez a társadalom tisztán kell lássa, hogy ez egy más diákság, mint ami volt. Mert kevesebb a reménye és több a küzdelme, mert nem önmagáért, hanem az egész közösséget kúzd, mert fennmaradása a zsidó közösség elementáris érdeke. És ennek tudatában a zsidó társadalomnak teljes mértékben kell vállalni a szolidaritást azzal a diáksággal, amelynek ez a súlyos korszak egy létűnt romantikus diákélet helyett közössége érdekében folyó súlyos küzdelmet mért ki. A diákság joggal várhatja el, hogy foglalkozunk legfőbb gondjainkat képező elhelyezkedési kérdésekkel és igyekezzünk ebben, — bármilyen lehetetlennek látszik ez éppen ma, — segítségére lenni. De mindenesetre elvárhatja, hogy addig is fokozott áldozatokkal és segítettakarással enyhítsünk tanulmányi éveik napi gondjain.

Heves vita a lengyel sejmben a zsidókérdésről

Az új lengyel költségvetés figyelmen kívül hagyja a zsidó lakosság szükségleteit. A zsidó intézmények nem kapnak szubvenciót. Veszélyben a hitközségek autonómiája

Varsó, február 14. A lengyel sejm plénuma a költségvetési vita során behatóan foglalkozott a lengyelországi zsidó kérdéssel. Ribarski professzor, a nemzeti demokráta párt vezérszónoka a vita során élesen támadta a zsidókat és támadásaiban különösen azokra a közleményekre támaszkodott, amelyek a Zsidó Távirati Iroda útján láttak napvilágot, prof. Schorr varsói főrabbi egyik londoni beszédéről.

A kormány és a nemzeti demokráta

A külföldön való koidulás a szegény lengyel zsidók részére, kompromittálja a lengyel államot. Ha a zsidók igazi lengyeleknek éreznék magukat, úgy nem keresnének segítséget az ország határain kívül. A zsidók Lengyelországban élő nyös kezelésben részesülnek és az ország „gazdasági elit”-jéhez tartoznak. (Ellentmondások a kormánypart padjai felől.)

Niedzialkowski, a szociáldemokrata parlamenti klub elnöke, (a kormánypartok felől): Persze, önök nem olyan antiszemita, mint a nemzeti demokráta, akik a holdról sem képesek anélkül beszélni, hogy ne érintsék a zsidó kérdést. De a gyakorlatban egymás kezére játszanak.

Ezután Rabbi Lewin, az ortodox Aguda képviselője szólal fel és rámutat arra, hogy az új költségvetés semmilyen javulást nem mutat a zsidó lakosság posztulátumai tekintetében. A zsidó célokra előirányzott tételek, tekintve a hárommillió főnyi zsidó lakosságot, elenyészően kevesek. Egyetlen pozitívum a pénzügyminiszter azon kijelentése, hogy az adókövetések reális alapokon fognak történni. A szónok a zsidó polgárok részére is szociális védelmet követel. A zsidók kénytelenek saját kórházakat, nevelőintézeteket fenntartani, melyek a kormányt erősen tehermentesítik. Ezeknek az intézményeknek annál is inkább van joguk pénzügyi támogatást követelni a kormánytól, mivel a zsidó lakosság teljesen elszegényedett és nem képes már saját erejéből intézményeit fenntartani. Ijesztő formákat öltött a szegénység a zsidó lakosság körében. Rabbi Lewin ezután kijelenti, hogy elégtétellel fogadja a belügyminiszter azon kijelentését is, hogy gondoskodik az ország minden polgárának teljes egyenjóságáról, majd bejelentette, hogy az ortodox zsidó képviselők megszavazzák a költségvetést.

Egy zsidó származású antiszemita támadása

Stipulkovskij nemzeti demokráta képviselő követeli, hogy zárják ki a zsidókat

mindenféle hadseregállításból, miután száz évvel ezelőtt ilyen „bűn” miatt vesztette el Lengyelország a háborút.

(Stipulkovskij képviselő maga ukóája a wolosznyi zsinagóga egykori elnökének és a varsói zsidó hitközség egykori előljárójának, Mathias Bersonnak. A nemrég feloszlott nemzeti-radikális párt éppen zsidó származása miatt tagadta meg felvételt tagjai sorába.)

A Zsidó Parlamenti Klub erőlyes válasza

Az antiszemita szónoklatokra dr. Rotherstreich, a zsidó klub képviselője válaszolt. Ribarskinak válaszul a következőket mondotta:

— Mi, zsidók, nem kéregetünk más népeknél. Mi zsidó testvéreinkhez fordulunk. Ribarski valószínűleg nem tekintette Lengyelország lealacsonyításának, amikor a külföldi lengyelek körében gyűjtöttek a lengyel árvízkarosultak részére. Ribarski „zsidó monopóliumok”-ról is beszélt, nevezetesen a gyümölcsiporról. Nincs tudomása arról, hogy a kereskedelmi minisztérium tönkreteszti a hivatásukban megőszült zsidó kereskedőket, hogy nemzsidóknak csináljon helyet? A kereskedelem zsidótlantitása odáig megy, hogy a minisztérium kontingenseket osztogat a narancsimportra és a zsidó szakemberekkel szemben előnyben részesíti a fogyasztási szövetkezeteket, valamint a rokkantegyesületet, melyek sohasem foglalkoztak ezzel a szakmával. A tojásexportra szóló kontingenseknél is hátrébe szorították a szakértelemmel rendelkező zsidó exportőröket a szakmában teljesen járatos elemek javára. Azon zsidó kereskedők, kik külföldön eszközlik bevásárlásaikat, kénytelenek a favorizált nemzsidóemberektől, vagononként 1000 zlotyért import-certifikátokat vásárolni, ami természetesen az áru lényeges megdrágulásához vezet. Stipulkovskij a zsidók bojkottálását követeli a hadseregállításoknál. Ez a bojkott már javában folyik. A hadügyminisztérium egyik köriratában elrendelte, hogy a katonaság rozs- és zabszükségleteit közvetlenül a termelőkötől — és jellemző módon ebbe a kategóriába számítják a városi keresztesny szövetkezetek is — kell, hogy beszerezzék.

Sommerschein képviselő, a zsidó klub tagja: A zsidók nemzeti iskolát és autonóm zsidó hitközséget követelnek a maguk számára. Ez nem áll ellentétben lengyel állampolgári köteleseik teljesítésével. A hatóságok beavatkozása a zsidó hitköz-

SELECT MOZGÓ

CLARK GABLE és MIRNA LOY

SELECT MOZGÓ

kiváló együttes legújabb szenzációs filmeje

HALÁLRA ÍTELVE

Rendkívül érdekes cselekményű film, különleges technikával. MŰSORON KIVÜL HANGOS HIRADÓ

ségek ügyeibe demoralizálja azokat. A kormány hivatalnokokat nevez ki a hitközségekhez, olyanokat, akiknek a legcsekélyebb képesítésük sincs hivatásukhoz. A szónok tiltakozik a hitközségi kormánybiztosok kinevezése ellen és szabad választások kiírását követeli.

A kereskedelmi könyvvezetés és a nemzeti autonómia

Varsó, február 14. Az új kereskedelmi kódex értelmében a kereskedelmi könyvek a nemzeti kisebbségek nyelvén is vezethetők. Így nemetül, ukránul, oroszul és litván nyelven. Egyedül a zsidóktól tagadták meg azt a jogot, hogy saját nemzeti

nyelvükön, héberül, vagy jiddisül vezessék könyveiket.

Varsó, február 14. A varsói zsidó iskolaszervezet végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy tiltakozó akciót indít a varsói városi tanács költségvetése ellen, melyben figyelmen kívül hagyták a zsidó lakosság kulturális és iskola-szükségeit. A városi költségvetés ugyanis egyetlen tételt sem irányzott elő a zsidó iskolák és kulturális intézetek javára. A zsidó iskolaszervezet intézeteiben 2000 gyermek kap oktatást, olyan gyermekek, akik a lakosság legszegényebb rétegeiből kerülnek ki. Ennek ellenére is elutasították az iskolaszervezet igényét a városi szubvencióra.

Halálra ítélték Hauptmannnt, a Lindbergh-fiu állítólagos gyilkosát

A tárgyalás elnöke szuggérálta az esküdteknek a halálos ítéletet?

Flemmington, február 14. (Rador). Tizenegyórás tanácskozás után tegnap délután fél hat órakor hirdettek ítéletet az esküdtek a Hauptmann-féle perben. 12.30 órakor bevonult az esküdtszék elnöke és kihirdette a halálos ítéletet, amit villamoszék útján hajtának végre a március 10-ét követő héten. Hauptmann nyugodtan hallgatta végig az esküdtek verdiktjét, de megrázkódott, mikor az elnök ráolvasta a halálos ítéletet. Egy pillanatra úgy látszott, mintha mondani akarna valamit, de végül csendben, lehajtott fejjel indult meg cellája felé. Hauptmann feleségét egy pillanatra lesújtotta az ítélet, de kijelentette, hogy még reményt táplál. Az ítéletkihirdetést követő csendet Reilly védő hangja szakította meg, aki kérte az esküdteket, egyenként ismételjék meg a verdiktet.

Az esküdtek erre így válaszoltak: „Hauptmann elsőfokú gyilkosságban bűnös”. Hír szerint az esküdtek nem hoztak egyhangú ítéletet, csak az ötödik szavazás után.

Az esküdtek között levő két asszony ellene

volt a halálos ítéletnek, azonban biztosan nem lehet tudni, mert azalatt az idő alatt, míg az esküdtek visszavonultak ítélethozatalra, senki sem fédközvetett közlikbe.

Reilly védő kijelentette, hogy a védelem mindent el fog követni, ami módjában áll, ha kell, elmegy a legfelsőbb bírói fórumig is. Az ítélethozatal akusát rádión közvetítették. Miután Hauptmann fellebbezést jelentett be, a kivégzést elhalasztják. A vád képviselője kijelentette, hogy az ítélet megfelel az amerikai nép kívánságának, mert meg kell büntetni mindazokat, akik gyermekeket kineznek.

Flemmington, február 14. (Rador). Az esküdtszék elnöke, Trenchard, az ítélet előtt összefoglalta a tárgyalás menetét. Az újságírók szerint beszámolója burkolton arra biztatta az esküdteket, hogy himondják Hauptmann bűnösségét. Az esküdtek ezután visszavonultak és 5 órai tanácskozás után mondták verdiktet.

Miért halasztotta el a német kormány az állampolgársági törvény életbeléptetését?

Csak azok jelentkezhetnek orvosi vizsgákra és kaphatnak működési engedélyt, akik igazolni tudják tiszta árja származásukat. A sajtóvállalatoknál azokat is kiteszik állásaikból, akiknek feleségük nem tiszta árja származású

Berlin, február 14. Amióta Hitler az ur Németországban, állandóan napirenden van az új állampolgársági törvény kérdése, mely a zsidók és a nemárják honpolgári helyzetét hivatott véglegesen szabályozni. A német kormány — főleg külpolitikai megfontolásból — mindeddig különböző ürüggyel kitolta az állampolgársági kérdés végleges és radikális rendezését. A nemzeti szocialista lapok sokat firtatták az ügyet és a külföldi lapokban is különböző verziók keringtek a nemzeti szocialista kormány által készített törvényjavaslatról, mely különböző kategóriákba osztja az ország polgárait.

Legutóbb arról volt szó, hogy január 30-án, Hitler uralomra jutásának második évfordulóján hozza nyilvánosságra és lépteti életbe az állampolgársági törvényt a német kormány. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint a német külügyminisztérium közbenjárására szenvedett újból halasztást a törvény életbeléptetése. A külügyminisztérium arra hivatkozott, hogy a külszöbön álló külpolitikai tárgyalásokra való tekintettel káros volna a német belpolitika-ra újabb terheket róni. Egyes lapok azt is tudni vélik, hogy a külügyi hivatal nemcsak a törvény életbeléptetésének dátumára, hanem a törvény tartalmára néve is érvényesítette befolyását. Valószínűnek tartják, hogy az újabb halasztással egyidejűleg bizonyos módosításokat is fognak eszközölni a törvény eredeti szövegén a zsidók és a nemárják jogi és politikai helyzetére vonatkozólag.

Berlin, február 14. A hivatalos német saj-

tóiroda közli, hogy a birodalmi belügyminiszter az orvosokra és fogorvosokra vonatkozó rendeletet újabb rendelkezéssel egészítette ki, mely szerint a vizsgákra való jelentkezést és az aprotálások megadását az árja származás igazolásától kell, hogy függővé tegyék az illetékes hatóságok. Ezzel zsidók, illetve a nemárják teljes kirekesztését jelenti az orvosi pályáról.

Köln, február 14. A Westdeutsche Beobachter szerint a köln-acheni német munkásmozgalmi vezetőséghez állandóan érkeznek kérvények olyanok részéről, akik vagy zsidók, vagy nem teljesen tiszta árjászámazásúak. Ezzel kapcsolatban a lap kijelenti, hogy zsidó nem lehet tagja a nemzeti szocialista pártnak. Miután pedig a munkásmozgalmi nemzeti szocialista párt tagozata, zsidók és félzsidók nem léphetnek annak sorába.

Párizs, február 14. A Pariser Tageblatt berlini jelentés alapján közli, hogy a birodalmi kulturkamara újabb megszorításokat akar életbe léptetni a nemárja kérdésében. Így a birodalmi sajtókamara elrendelte, hogy a sajtólapok nem alkalmazhatnak többé nemárjakat. Ez nemcsak azokra vonatkozik, akik nem tudják igazolni árja származásukat, hanem azokra is, akiknek nemárja származású feleségük van. Ennek a rendelkezésnek a kihatásai különösen az Ullstein vállalatnál érezhető, ahol nagyarányú tisztogatás indult meg a nemárják s a nemárja nőkkel élő alkalmazottak kiküszöbölésére.

Amig

Angh

Bucuresti, febr. 14. (ud.) Victor Antoniu miniszter, a legrosszabbat. Rea hárt összeállításának talán még soha nem felelősséggel, mint azzal a kikötéssel, ca vezetést, hosszú az összes minisztercáik költségvetésének kéréséhez. A minisan megígérte nek reoum mulik, hogy hallani sem akar a tőről, sőt tárcája erelését kéri. A leeson Anghelescu k netkérdést csinál határozott iskola-p személyzettel szem vállalt, amelyeket — Nem akarom met — mondotta a ghelescu dr., akit az intellektuális ma ben a periódusában füt, hogy minél tö fel, amelyeknek ér zókik.

Lehe költs

Ezzel szemben A egyensúlyozott köl képviselőház elé lévő budget ötmilli zese megoldatlan ké ez azonban nem al költségvetéshez oda talmas deficiettel jen az ország pénz netében.

Victor Antoniescu övi költségvetés ki ségvetési év bevete ni. Ilyen körülmény tés végösszege 18 r mindenesetre az 18 milliárdos költs Lupta szerint, hat ilyen költségvetés az összes közszolg hez kell, hogy veze denesetre az, hogy adottságok között adózási képessége milliárdot. Ez a m színű számítások s A pénzügyminis adóik természetes kiadási tételeket ár ról-évre esőkkenő mitani vagy pedig emelni az állam le geinek színvonalár jainak egyrésze igyekszik a pénzüg ajánlani.

Miér folni

Miért nem halad zási képessége a 1 nem lehet más, m az adózási képessé tő szervezet van tó szervezet van t Egy dolog kétségt nat nem minden hetségéhez mérten hez és tulságosan akik az állam köl nak. Ki állíthatná akinek öt hektár ugyanannyi adót f gár, aki hasonló é kezik. Az ország százalékát alkotó jesen fel van ment zettsége alól. Ilyen csakuevan nem le tét összeállítani,

Amíg a parasztság nem fog adót fizetni — nem lehet szó kiegyensúlyozott kölségvetésről

Angheliescu dr.-nak még van becsülete. A Lupta rendkívül érdekes cikke az új kölségvetésről

Bucuresti, február 14. (Az Uj Kelet tud.) Victor Antonescu, az új pénzügyminiszter, a legrosszabb időben vette át hivatalát. Reá hárult az új kölségvetés összeállításának feladata és ez a feladat talán még soha nem járt annyi gonddal és felelősséggel, mint most. Antonescu csak azszal a kikötéssel vállalta a pénzügyi tárca vezetését, hosszas rábeszélés után, ha az összes miniszterek hozzájárulnak tárcájuk kölségvetésének tíz százalékos csökkentéséhez. A miniszterelnök ezt formálisan megígérte neki és nyilván nem Tatarescunak mulik, hogy Angheliescu dr. például hallani sem akar a tíz százalékos csökkentésről, sőt tárcája kölségvetésének fel-emelését kéri. A legutóbbi minisztertanácsban Angheliescu kijelentette, hogy kabinétkérdést csinál a dologból. Neki meghatározott iskola-programja van, a tanármegyezetel szemben kötelezettségeket vállalt, amelyeket teljesíteni akar.

— Nem akarom eljátszani a becsületeimet — mondotta a minisztertanácsban Angheliescu dr., akit a gazdasági válságnak és az intellektuális munkanélküliségnek ebben a periódusában is csak az az ámbíció fűt, hogy minél több új iskolát építhessen fel, amelyeknek érdeme az ő nevéhez fűződik.

Lehet-e élni 18 milliárdos kölségvetéssel

Ezzel szemben Antonescu szeretne kiegyensúlyozott kölségvetési tervvel a képviselőház elé járulni. A folyamatban lévő költségvetés 18 milliárdos deficitjének fedezése megoldatlan kérdés egyelőre. Antonescu azonban nem akarja nevével olyan kölségvetéshez odaadni, amely szintén hatalmas deficitet kapcsolatosan szerepeljen az ország pénzügyi és politikai történetében.

Victor Antonescu ennél fogva a jövő évi kölségvetés kiadásait a jelenlegi kölségvetési év bevételeihez szeretné idomítani. Ilyen körülmények között a kölségvetés végösszege 18 milliárd volna. A kérdés mindenesetre az: fenntartható-e az állam 18 milliárdos kölségvetéssel? A válasz, a Lupta szerint, határozottan tagadó. Egy ilyen kölségvetés az állam csődjéhez és az összes közszolgálati ágak szétzúllásához kell, hogy vezessen. A helyzet ma mindenesetre az, hogy a jelenlegi pénzügyi adottságok között az ország lakosságának adózási képessége nem haladja meg a 18 milliárdot. Ez a maximum, amely a valószínű számítások szerint megvalósítható.

A pénzügyminiszter számára önként adódik természetesen a kérdés, vajjon a kiadási tételek állandóan a bevételek évről-évre csökkenő görbéjéhez kell-e időmítani vagy pedig az inkasszót kell fel-emelni az állam legegyszerűbb szükségességeinek színvonalára. És a kormány tagjainak egyrésze is ez utóbbi megoldást igyekszik a pénzügyminiszter figyelmébe ajánlani.

Miért nem lehet feljebb srofolni a kölségvetést

Miért nem haladja meg az ország adózási képessége a 18 milliárdot? A válasz nem lehet más, mint az, hogy nem maga az adózási képesség oly csekély, hanem az a szervezet van rosszul megszervező, a szervezet van rosszul meg szervező. Egy dolog kétségtelen: ennek az ország-nak nem minden polgára járul hozzá tehetségéhez mérten a közterhek viseléséhez és tulságosan nagy azoknak a száma, akik az állam kölségvetéséből táplálkoznak. Ki állíthatná például, hogy a parasztság, akiknek öt hektár föld van birtokában, ugyanannyi adót fizet, mint a városi polgár, aki hasonló értékű vagyonnal rendelkezik. Az ország lakosságának közel 90 százaléka alkotó parasztság csaknem teljesen fel van mentve az adófizetés kötelezettsége alól. Ilyen körülmények között csakugyan nem lehet normális kölségvetést összeállítani, amely megfeleljen az ál-

lam tényleges szükségességeinek. A pénzügyminiszter helyzete könnyű, amikor a kölségvetés kiegyensúlyozása érdekében a fizetéseket és az anyagi kiadásokat csökkentik. Egyszerű irodai művelet ez, amelynek azonban tragikus visszahatásai vannak az állam gazdaságára: demoralizálja az állami hivatalnokokat és szétzúll az állami közszolgálati ágak. Akkor válik nehéz a pénzügyminiszter szerepe, amikor az inkasszó színvonalát kell emelnie, hogy annyi bevételt biztosítson az államnak, amennyi a legszükségesebb igényeket ki tudja elégíteni. Ebben az esetben át kell

szerveznie az adóbehajtó apparátust, újításokat kell bevezetni az adókövetésnél és biztosítani kell azt, hogy az ország minden polgára vegye ki részét a teherviselésből.

Nincs más kiút, mint adófizetésre szorítani az ország összes polgárait

Pártérdek diktálja azt, hogy az a réteg, amely a legtöbb szavazatot fölérteleníti, tehát a parasztság, lehetőleg ne háboríttassék. Politikai kritériumok határozzák meg tehát ma az állam pénzügyi politikáját. A pénzügyi terhek a városokra

nehéznek, amelyek a szavazatok száma szempontjából nem jönnek számításba, ezzel szemben szélsőséges jóindulat és engedékenység dominál a falvakon, amelyek szavazataikkal valamely párt sorsa fölött döntenek. Ki merészelné meghirdetni azt az adóreformot, amely az összes polgárok tényleges jövedelmének objektív kritériumai szerint vetné ki az adót, függetlenül attól, hogy az illető városi, vagy falusi lakos-e. Egy ilyen elhatározás nyilván csak az összes pártok együttműködésével születhetne meg, mert bármelyik párt vállalkozna erre, egymagában, politikailag csődbe menne. Ha azonban az állam változatlanul tovább akar haladni a jelenlegi uton, úgy a csőd elkerülhetetlen lesz.

A városok adózási képessége nap-nap után csökken. Az állam gondjai szaporodnak. A belföldi tartozások már 25 milliárd lejre rúgnak. Nincs más kiút, mint adófizetésre szorítani az ország összes polgárait, tekintet nélkül arra, hogy városos, vagy falun laknak-e. Csak ebben az esetben fog lehetni ténylegesen kiegyensúlyozott kölségvetésről beszélni. — fejezi be érdekes cikkét a Lupta.

Roosevelt új hitelt kér a kongresszustól a lezuhant Macon óriásrepülőgép újbóli felépítésére

A Macon megmentett 81 tagú személyzete megérkezett San Franciscoba. Vizsgálatot rendeltek el a Macon katasztrófájában

San Francisco, február 14. (Rador.) A Macon megmentett 81 tagú személyzetét hozó hajó megérkezett a kikötőbe. A katasztrófa két eltűntjét nem sikerült megtalálni. Egyikük a léghajó rádióviráza, a másik körülbelül száz méteres magasságból a zuhanás ideje alatt kiesett a léghajóból, a másik a legénység egyik tagja, aki a léghajó belsejében tartózkodott s elmerült a tengerben a ronccsal együtt. A katasztrófa színhelyén négy amerikai hadihajó tartózkodik s a kutatást folytatják. Megállapítást nyert, hogy a léghajó roncsa kilencven méteres mélységben fekszik a tengerfenéken. Egyelőre nem kísérik meg kiemelését.

A Rador washingtoni jelentése szerint Roosevelt elnök bejelentette, hogy ma kéri a kongresszust hitelek megszavazására, hogy a Macon újból felépíthessék.

Miután rámutatott arra, hogy a kormányzat ható léghajók nagy fontossággal bírnak hadászati szempontból, kijelentette, hogy a haditengerészet kölségvetési előirányzata két merov kormányozható léghajó építését vette számításba.

A Paris Soir szerint nem lehet tudni, nem szarít-e Amerika tengerészete a kormányozható léghajókkal, amelyek mindenre legalább hatvan repülőgép építési költségébe kerül. A jelenlegi tengerészeti költségvetésbe is két kormányozható léghajó építési költsége van felvéve s építésük már folyik is, de fennáll a lehetőség annak, hogy az építést abba a fogják esetleg hagyni.

London, február 14. A washingtoni képviselőház tengerészeti bizottsága vizsgálatot rendelt el a Macon katasztrófájában

Szinkör Mozgóban zsul lt házak mellett fut A VILÁGHÁBORU

c. óriásfilm. Történe mi dokumentumai a nemzetek titkos levéltárának

Huszonnyolc százalékkal olcsóbban jut hozzá az állam a Skoda-megrendeléshez

Két és fémilliárdra csökkentik az ötmilliárdos megrendelést

Bucuresti, február 14. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton fog véglegesen eldőlni, hogy létrejön-e a végleges megállapodás a román állam és a Skoda-művek között. Tatarescu miniszterelnök mindenáron a maga nevéhez akarja fűzni az ország fel-fegyverzésének érdemét. Ezen felül magasabb politikai megfontolások szükségessé tették, hogy sürgősen nagyobb mennyiségű lőszeret rendeljen a külföldön. Amíg Dinu Bratianu a belföldi hadiipar kivételével a román és követeli, hogy a Bentaio-jelentést hozzák a kamara elé, mert a Skoda-ügyből kifolyólag le akar számolni a nemzeti parasztpárttal, Tatarescu elkerülhetetlennek látja a külföldi megrendelést, másrészt pedig tudja, hogy a Bentaio-jelentés fölötti vita veszélyeztetheti a tárgyalások sikerét és hogy az abban foglalt vádakat javarészt teljesen alaptalanok.

A Skodával folytatott tárgyalások során Tatarescu a nemzeti parasztpárti kormány által megkötött szerződésben foglalt árak 15 százalékos csökkentését kérte, valamint azt, hogy a kormány csehkoronában fizessen. A Skoda-művek ezzel szem-

ben arany frankban való fizetést kértek. Végül is hozzájárult a cég a 15 százalékos árcsökkentéshez, azt kérte viszont, hogy azt a anyagot, amelyet az első szerződés alapján annak felfüggesztéséig már elkészítettek, a csehkorona régi árfolyamán fizesse meg a román állam, tehát a jelenlegi kursznál 16,6 százalékkal drágábban. Er a kérdés még vita tárgyát képezi.

Tatarescu azt kérte továbbá, hogy az első szerződésben foglalt lőszer mennyiséget husz százalékkal redukálják, ami a szállítási értéket mintegy 800 millió lejlel csökkentené. Tatarescu szabadkezett kért arra, hogy a körülmények kényszerítő alakulása esetén további 20 százalékkal redukálhassa a megrendelést. Véleménye szerint az 1930-as szerződés tulzott; bizonyos dolgokat az országban is elő lehet állítani (ágyutalpak, etc.) mások nem felelnek meg a modern katonai követelményeknek. A Skoda-művek ezzel szemben azt kérik, hogy a szerződésben foglalt 48 légtámadás-elleni tüzerűtveget ők állítsák elő, az ő rendszerük alapján és nem a belföldi gyárak, a Wickers-rendszer alapján, mint

ahogyan azt a kormány akarja. Ebben a kérdésben Slavescu volt pénzügyminiszter folytat Prágában közvetlen tárgyalásokat, és nap-nap után informálja a miniszterelnököt ezeknek menetéről.

A kormány által kért feltételek a megrendelés végösszegét két és félmilliárd lejre csökkentik, az eredeti szerződés ötmilliárdos végösszegével szemben

Az új feltételek értelmében látzólagosan 23 százalékkal kevesebbet fizet a megrendelésért az állam, mint a nemzeti parasztpárti kormány által kötött szerződés alapján. Ez igazolni látszik a Bentaio-jelentésben foglalt vádakat, amelyek szerint a nemzeti parasztpárti kormány bizonyos panamakka kapcsolatosan tulzott árak fizetésére vállalkozott. Az igazság az, hogy a 28 százalékos árcsökkentésből 16 százalékot a csehkorona árfolyamának csökkenése folytán volt elérhető. A fennmaradó 12 százalékos olcsóbbodás részint az állam általános csökkenésének tudható be, részint pedig annak, hogy még a nemzeti parasztpárti kormány az áru átvételétől számított tíz éven belül fizetésre kötelezte magát, Tatarescu hárommilliárd lej értékű kincstári bont kell, hogy átadjon közvetlenül a szerződés aláírása után a cég képviselőinek s e bonok kifizetését a cseh állam is garantálja a Skoda-művekkel szemben. Ezek a fizetési feltételek lényegesen kedvezőtlenebbek, mint aminteket a nemzeti parasztpárti kormány biztosított az államnak. A Skoda-kérdés parlament vitája során a nemzeti parasztpárt képviselői hivatkozni fognak a hadügyminisztérium szakértői megállapításra, amelyek igazolni látszanak az akkori kormány eljárását a Skoda-üggyel kapcsolatban.

— A Haggibor vasárnap délutáni teaja már a március 2-i műsoros táncestély bevezetője lesz. Ezt a teadélutánt ugyanis, amely ezuttal is a Palace-kávéházban lesz megtartva, a Haggibor hölgybizottsága ismerkedési teadélutánnak szánta. A hölgybizottság megmozdulása a teadélután sikere érdekében kétségtelen növeli az eddig sem nélkülözött Haggibor rendezvények iránti érdeklődést. Salgó-jaza.

— Tízmilliárd értékű közmunkát végeztet a francia kormány a munkanélküliség enyhítésére. Párizsból jelentik: A most követhető hat év során a francia kormány tízmilliárd frank értékű közmunkát fog végeztetni a munkanélküliség enyhítésére. A segélyezett munkanélküliek jelenlegi száma Franciaországban 487 ezer.

— A konzervatív párti angol képviselő a behozatali vámok emeléséért. Párizsból jelentik: Az Agence Economique Financiere közli, hogy angol konzervatív párti törvényhozók emlékratort juttattak el Baldwinhoz, amelyben rámutatnak a behozatali vámok emelésének szükségességére.

— Paderewski, a lengyel köztársaság volt elnöke világtörténeli hangversenykörútra indul. Varsóból jelentik: A 75-ik életévbe lépő Paderewski, a köztársaság volt elnöke, a világhírű hegedűművész világtörténeli hangversenykörútra indul, melynek befejezése után teljesen vissza fog vonulni.

— Danzigban nemzeti szocialisták szétverték egy szociáldemokrata gyűlést. Danzigból jelentik: Ötven gumibotokkal felszerelt nemzeti szocialista megtámadott és szétvert egy szociáldemokrata gyűlést, amit a Felmegeteremben tartottak. A rendőrségnek sikerült egy támadót letartóztatnia.

KÖZGAZDASÁG

Soronkívüli importkvótát és behozatalhoz szükséges devizát kér az Ugir a nyersanyaghiányban szevedő gyáripár részére

Tiltakozott az Ugir erdélyi kerületi központja a spekulatív törvények az indokolt áremelések esetén való alkalmazása ellen

Cluj, február 14. (Az Uj Kelet tud.) Az Ugir erdélyi kerületi szervezetei február 12-én, a clujai szekció tanácstermében tartották meg havi ülésüket, amelynek előtte Diamandi Izso, a Soudnyipar Rt. vezérigazgatója, előadójá pedig dr. Bözörményi Sándor, a kerület igazgatója voltak.

Az Ugir erdélyi vezetői minden más tárgysorozati pontot megelőzően az ipari terület azon katasztrofális helyzetét vitatták meg, amelybe az import-export rezsimnek immár három hónapja tartó bizonytalansága folytán szinte minden olyan iparvállalat belejutott, amely belföldön be nem szereshető s így szükségesszerűen külföldről importálható nyersanyag, vagy segédanyag nélkül komoly termelést produkálni tud. Dr. Bözörményi előadó javaslatára Herczeg, Munthiu (Cluj), Princez (Satumare) hozzászólásai után egyhangúlag kimondták, hogy táviratilag sürgetik meg a kormány gazdasági szakminiszterét, valamint a miniszterelnököt az idevonatkozó Ugir javaslatok azonnali elfogadását és életbe lépését s az eddiginél erősebb intervencióra kéri fel az Ugir bucaresti vezetőit is. Azoknak a vállalatoknak az érdekében pedig, amelyek üzemeik beszüntetését s munkásai kelbocsátását nyersanyag és segédanyag hiányában már megkezdették, soronkívüli importkvótát és importanyagjuk kifizetéséhez szükséges devizát kérnek az import-szabályozó bizottságtól.

Foglalkozott a gyáripárosság illése a kereskedelemügyi minisztérium azon rendelkezésével is, amelyek a kormányintézkedések következtében beállott nyersanyagdrágulás és közteheremelkedések kétségére alatt eladói árakat szükségsszerűen megemelő válalatokkal szemben a spekulatív törvény szankcióinak alkalmazására hívják fel a helyi hatóságokat. Mélyreható komoly vita után

a gyáripárosok vezetői arra a konklúzióra jutottak, hogy az irányuló rendelkezések csak még jobban megzavarják az ipari termelés helyzetét s azért központi szervezeteik útján kéri azoknak visszavonását, avagy — amennyiben azok egy része csak tervezet alakjában van meg — az idevonatkozó tervezeteknek a kormány által kreált tarthatatlan helyzet figyelembevételével való átdolgozását. Ez utóbbit annyival is inkább, mert az ülésen megállapított nyert az is, hogy állami üzemek már fel is emelték gyártmányaik árát.

Végül megvitatta a gyáripárosok erdélyi vezetősége a munkásbiztosító kerületi pénztárak pénzügyi helyzetét is és konkrét adatok felsorakoztatásával leszögezte, hogy a munkások orvosi ellátását a kerületi pénztáraknak a központi pénztár vezérigazgatója által ma rendelkezésre bocsátott bevételi részletekből megfelelően fedezni és biztosítani.

Tekintettel arra, hogy ennek a türethetetlen helyzetnek megjavítása csak az 1933-as törvényben biztosított autonóm javaknak a visszaállítása, sőt kiterjesztése s így a nevezett tanácsoknak a visszaállítása sőt kiterjesztése s így a kinevezett tanácsoknak választott tanácsokkal való felcserélése, valamint a kerületi pénztáraknak járó bevételi kvóta megfelelő felemelése után remélhető, az Ugir erdélyi vezetői dr. Gáll, Ivan stb. hozzászólása után egyhangúlag úgy határoztak, hogy az ily értelemben szükségessé vált törvény módosítások sürögés megszavaztatása érdekében távirati kéréssel s részletes beadvánnyal fordulnak Nistor munkügyi miniszterhez.

Az adminisztratív ügyek letárgyalása után Diamandi elnök az ülést este 7 órakor berekesztette.

A BELFOLDI PIAC HIREI

Tegnap este a pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak Tatarescu elnöke alatt. A miniszterelnök tudomásul vette a külkereskedelmi rendszer szabályozási tervezetnek elkészítési munkálatainak menetét. A Dimineata szerint ellentétben a tegnapi lapok híradásával a miniszterelnök kérte munkatársait, mielőbb egyeztessék össze véleményüket és a tervezetet néhány napon belül hozzák tető alá, hogy az ügy, befejezést nyerjen. Másikfelől Tatarescu kijelentette, hogy ma újabb tanácskozáson fogják megvitatni a kérdést.

Leon kereskedelmi alminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy nem lehet végleges formát adni a tervezetnek Maulescu-Strunga visszaérkezése előtt.

Ugyancsak tegnap este a pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak, amelyen a hadsereg felfegyverésének problémáját vitatták meg. Az értekezleten Tatarescu, Paul Anghelescu tábornok, Victor Antonescu pénzügy, dr. Costinescu egészségügyi, és Franasovici közlekedésügyi miniszterek vettek részt.

A parlamenti tagok mezőgazdasági csoportja tegnap délután összeült a kamarában és a buza problémáját vitatta meg. Emandi képviselő általa készített törvénytervezetet mutatott be, amely szerint a buza értékesítését vásárló monopólium felállításával oldanának meg, ami a szövetkezetek által a kivitel és a minimális belföldi árak közötti árat fizetne a termelőknek.

Horatiu Lazar képviselő másik tervezet részleteit fejtegette, amely a kivitel kizárólag az államra bízna. A vétel és kivitel ár közti különbséget kenyérbélyegből fedeznék, ami a minimális árhoz hozzáadva, nem lenne szabad megrágrtsa a

liezlet. A szövetkezetek végeznek a hadsereg ellátását is és a belső szükségletek fedezése céljából gabonaráktárakat létesítenének, amelyekben 150 ezer vagon tartalék gabonát raktározóznának fel. A csoport Lazar képviselő javaslatát magáévá tette.

A careimarei Kereskedő Társulat tisztújító közgyűlése. Tegnap tartotta Careimare egyik legrégebbi egyesülete a Kereskedő Társulat évi rendes közgyűlését, amelynek legfőbb pontja a tisztújítás volt. A közgyűlést Pacser Károly elnök nyitotta meg, aki részletesen beszámolt az elmúlt év munkájáról. Egyben bejelentette, hogy háromnyire fájjalja is, de körülményei úgy alakultak, hogy kénytelen évek hosszú sora óta viselt elnöki tisztviségéről lemondani. A jelölőbizottság egyhangú vélemény alapján Nyegrán József borkereskedőt ajánlotta az elnöki tisztra, aki tíz évig fáradhatatlanul dolgozó alelnöke volt az egyesületnek. A közgyűlés az indítványt elfogadta és Nyegrán Józsefet ültette az elnöki székbe, aki meleg és hálás szavakkal köszönte meg a személye iránt megnyilvánuló bizalmat. — Singer Mór szépen felépített beszédben méltatta Pucser Károly érdemeit és indítványozta diszelnökké való megválasztását. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel járult hozzá a javalathoz, amit Pucser Károly meghatottan köszönt meg. Alelnökké választották Kerekes Bertalant és Róth Lajost. Pénztárnokká Mandl Ferencet. Választottak ezenkívül egy huszonhét tagú bizottságot is. Több kisebb ügy letárgyalása után Nyegrán József elnök bezárta a közgyűlést.

Házvásárlók figyelmébe! Eladó családi 3 uccára nyíló új sarokház, mely áll 1x1 szoba konyha, előszoba, 1x2 szoba konyha, 3 szék kádott illethelyiségből, szép rendezett udvarból és gyümölcsösökből, víz, villany, kanalizáció, autobuszmegálló. Évi jövedelme 60.000 lej. Érkezemi Str. Stf. Cicio Pop No 91 fodrászüzletben.

EGY NAPRA

A FUNDATIA CAROL-PALOTA AZ EGÉSZ ORSZÁG ÉRDEKLŐDÉSÉNEK A KÖZPONTJA LESZ. EZ A NAP LESZ A SZERENCSE NAPJA ÉS A REMÉNY NAPJA!

Február 15-ikén lesz az Állami Sorsjáték negyedik osztályának a nagy húzása.

Hat óra alatt 34.451 nyereményt fognak kihúzni 203.746.000 le i összegben.

VIJTS MEG A SORSJEGYÉT! VEGYEN TI KORSJEGYET!

Colecturile principale din Ardeal, Banat si Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt Casa de Pá-trare Generalá din Arad S. A.	Cluj	Economia Institutul Comercial de Credit Banca Dacia
Braşov	Fortuna Alex. Enkelmar	Oradea	Un-on Banca Centralá Banca de Scont Banca Timşoara
Cernául	Banca Comercialá Nationalá Banca Oehle esser & Horovitz Alired Noe Bancă Iliescu	Ig. Mureş	Grăni-Revész Banca Centralá Banca de Scont Banca Timşoara
Cluj			

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ ÉS A FILM MŰVÉSZET

Február 15: Aida. (Edmondo de Vecchi közreműködésével.)

Február 17 (matiné): Traviata. U. Bădescu-né, a bucaresti Román Operától, közreműködésével.

Február 18: Zsidónő. (Munkásemlőadás.)

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, február 15.

Budapest. 7.45: Torna. Utána hangfelvételek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Balalajkazenekar. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés. 14.30: Postászenekar. 15.40: Hírek. 17.10: Diákfelőra. 17.45: Időjelzés. 18: Előadás. 18.30: Szalonzene. 19: Gyorsírótanfolyam. 20.05: Anna királyi hercegnő előadása. 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése. 20.30: Az Operaházról: Rózsalovag, zenés játék 3 felvonásban. 21.40: Első felvonás után: Sportközlemények. 23: Második felvonás után: Hírek. 24.20: Havi szemle francia nyelven, utána cigányzene. 1.05: Hírek.

Prága. 20.10: Délszláv dalok férfikarra. Ljubljana. 21: Orosz zeneest dalokkal. Róma. 21.45: Orgonahangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közzététel egy szó 2 lej, visszatérő betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelképet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mireca iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Sürgősen kiadó több uccára nyíló sarok házterület teljes berendezéssel, megfelelő felszereléssel vagy más kereskedelmi vállalkozásnak, olcsó házhöz, autobuszmegálló. Értekezni Str. Stf. Cicio Pop No 91 fodrászüzletben.

Influenza ellen használjon fertőtlenítő Szt. László szappant. Megóvja járványoktól. Már 8 lejért is kapható.

A Franco-Romana biztosító társaság keres ügyes helyi képviselőket Cluj, Turda, Someş, Nasaud és Alba megyék nagyobb helyiségeibe. Ajánlatok referenciákkal a Franco-Romana S. A. Cluj, str. Memorandului 4. küldendők.

Akvizítoroké fixfizetéssel és jutallékkal felvesz a Franco Romana Biztosítótársaság Cluj, Memorandului 4.

A tél folyamán is állandóan nyitva tartó egyre szaporodó vendégeinek kívánságára a FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolozsvár. Unió-u. 10. (háttal az udvarban), a Schwartz Ignác né szakavatott vezetése alatt közismerten a legízletesebb ételek készítését. Diétásoknak speciális ételek.

HI

Az Uj Kelet kirán

Az Uj Kelet sz. közönség számos ró. dhajtásra április hó véti ünnepek után. rándulást rendez. Olvasóink kérésé nyegesen különböz zett újságok elj. nyiben a rendezés. hanem az egész pa is ki fog terjedni. ölelni ez a kiránd. Athén, Alexandria. sát is.

A kirándulás d. április hó végére. turistaforgalom ak. kényelmesebben le. nezni, másrésztől az. ban két kirándulást. ramját nem akarjuk.

A kirándulást dr. ho Ferenc fogja. felkértek már Pa. ismerői az országna.

Az Uj Kelet sz. tatja tárgyalásait. gokkal és a legköz. dünkben lesz közöln. programját és felté.

A CLUJI GAZ. előzetes bejelentés. való hivatalosul be. roshan a gáz szolgá. gázszolgáltatási zava. száma csak 6 oldaló.

Európaszerte er. ból jelentik: A Vogé. de a havazások tová. kiütás van a hideg. — Bécsi jelentés sze. szági Eisenz vasu. lavinaomlástól szaba. már egyetlen olyan. Ausztria területén. s. lavinaomlás hóakad. szlovákiában a hőmé. fagy tovább csökke. ken havazással. — zött helyreállott a h. szakadt vasuti forga. miatt elzárt északap. közlegeiben élelmiszé. fel. A lakosság hav. — Dalmácia 400 p. hatnak vonatok hóak.

Agyvertódnás. légzés, félelemérzet. hangoltság, álmatlan. tok, munkakép telene. ható természetese. J. viz használata álta. megszüntethetők.

Újabb vasuti sz. országban. Páris. vai jelentés szerint. vonat mozdonyal út. vény egy része elto. smpárt s előlézje l. közeledő bakui gvo. Hat személykocsi bor. zíték a halálos áldó.

Z. Rozi Baumz. hazakerkezett. Tavas. áll t. vevői rendelke. nand 19. Hoffmann c.

Ki lesz az uj. metropolita? Bucur. délyi görögkatolikus p. ben is nagy érdeklőd. metropolitává választ. hunyt Suciú blaji me. az erdélyi görögkat. páztorát megválaszta. történi, hogy a leg. három prelátus nevé. terjeszti, a Vatikán. rom prelátus közül sz. több szavazatot kapta. halasztást szenved. n. a módját a Vatikán. Február 19-én a gör. Oradeán értekezletet. bályzat mielőbbi jóvá. Egyházi körökben cáf. Hoosu és Frentiu pü. magukat a választáso.

HIREK

Az Uj Kelet palesztinai kirándulása

Az Uj Kelet szerkesztősége az olvasóközönség számos rétegéből megnyilvánult óhajára április hó utolsó hetében, a husvéti ünnepek után nagyszabású társas kirándulást rendez Palesztinába.

Olaszbiák kérésére ez a kirándulás lényegesen különbözni fog az eddig rendezett összes eddigi kirándulásoktól, amelyekben a rendezés nemcsak a hajóútra, hanem az egész palesztinai tartózkodásra is ki fog terjedni. Ezenkívül fel fogja ölelni ez a kirándulás Konstantinápoly, Athén, Alexandria és Kairó meglátogatását is.

A kirándulás dátumát azért tüzték ki április hó végére, mert egyrészt a nagy turistaforgalom akkor már lezajlik és így kényelmesebben lehet az országot megnézni, másrészt az E. Zs. N. Sz. márciusban két kirándulást rendez, amelynek programját nem akarjuk keresztezni.

A kirándulást dr. Marton Ernő és Jánho Ferenc fogják vezetni, akik többször tekertertek már Palesztinát és így alapos ismerői az országnak és embereinek.

Az Uj Kelet szerkesztősége most folytatja tárgyalásait az egyes hajótársaságokkal és a legközelebbi napokban módunkban lesz közölni a kirándulás részletes programját és feltételeit.

A CLUH GAZDGEAR a mai napon, előzetes bejelentés nélkül, technikai zavarra való hivatkozással beszüntette az egész városban a gáz szolgáltatását. A nyomda gázszolgáltatási zavara miatt lapunk mai száma csak 6 oldalon jelenhetett meg.

Európaszerte enyhült a hideg. Párizsból jelentik: A Vogezekekben a fagy enyhült, de a havazások tovább tartanak. Általában kiállítás van a hideg lassu mérséklődésére.

Bécsi jelentés szerint az északatlantika-országi Eisenarz vasuti vonalát sikerült a lavinaomlás hóakadályai gátoln. Csehszlovákiában a hőmérséklet emelkedett. A fagy további csökkenése várható, a hegységek havazással. Marokkó és Algír között helyreállt a hóakadályok miatt megszakadt vasuti forgalom. A havazások miatt elzárt északspanyolországi kerületek közegseiben élelmiszer- és vízhiány lépett fel. A lakosság havat olvaszt s azt issza.

Dalmáciai AN része felé még nem indulhatnak vonatok hóakadályok miatt.

Agyvértóulás, szívzorogás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József“ keserűvíz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők.

Ujabb vasuti szerencsétlenség Szovjet-országban. Párisból jelentik: Moszkvai jelentés szerint Baku közelében tehervonat mozdonyval ütközött össze. A szerelvény egy része eltört, a szomszédos sínpárt s előledője lett a nagy sebességgel közeledő bakui gyorsvonat kocsijának. Hat személykocsi borult fel. Még nem köztölték a halálos áldozatok számát.

Z. Rozi Baumzweig bevásárló utjáról hazérkezett. Tavasz kalapudonságokkal állt t. vevői rendelkezésére. Regele Ferdinand 19. Hoffmann cipőüzlet udvarán.

Ki lesz az új erdélyi görögkatolikus metropolita? Bucurestiből jelentik: Az erdélyi görögkatolikus papság és a hívők körében is nagy érdeklődéssel várják a közelgő metropolitaválasztást, amelynek során az elhunyt Suciú blaji metropolita helyébe fogják az erdélyi görögkatolikusok legfőbb lelkipástorát megválasztani. A választás ügy történi, hogy a legtöbb szavazatot kapott három prelátus nevét az egyház a pápa elé terjeszti, a Vatikán pedig rendszerint a három prelátus közül azt nevezi ki, aki a legtöbb szavazatot kapta. A választás azonban halasztást szenved, mert a választásnak ezt a módját a Vatikán még nem hagyta jóvá.

Február 19-én a görögkatolikus püspökök Oradeán értekezletet tartanak és ezen a szabályzat mielőbbi jóváhagyását fogják kérni. Egyházi körökben cáfolják azt a hírt, hogy Hoasu és Freniu püspökök nem jelöltetik magukat a választásokon.

A 4. osztály húzása
FEBRUAR 15-én
34.451 nyeremény
203.746.000 lei értékben.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Colecturile principale din Ardeal, Banat si Bucovina

Arad	Banca Goldschmidt	Cluj	Economia
	Casa de Pástrare Generalá		institutiul Comero: de Credit
	in Arad S. A.	Oradea	Banca Dacia
Braşov	„Fortuna“ Alex. Enkelhardt		Union
Cernául	Banca Comercialá Nationalá	Tg. Mureş	Ernest Révész
	Banca Oelner esser & Horovitz	Timişoara	Banca Centralá
	Alfred Noe		Banca de Scoar
Cluj	Banca Hiescu		Banca Timişoara

Ujra beengedik a Frankfurter Zeitungot Ausztriába. Bécsből jelentik: A német-orszári viszony javulásának jele, hogy a Frankfurter Zeitung ausztriai postai szállítást és uccai árusítást újra megengedték.

Európaszerte fokozódik az influenzajárvány. Londonból jelentik: Dower két zászlóalját el kellett különíteni, mert a légénység körében nagyarányu influenzajárvány lépett fel. Több iskolát is bezártak, mert a tanulók 40 százaléka hiányzik az előadásokról a járvány miatt. Párizsban folyik a vidék kaszárnyák egészségügyi vizsgálata. A helyörségekben még nem hagyott alább az influenzajárvány. A Jour szerint a párizsi helyörség katonái közül kétezer esett át influenzás megbetegedésen. A járvány kezd enyhülni. Spanyolországban több iskolát a terjedő influenzajárvány miatt bezártak.

A fegyvergyártás ellenőrzésének kidolgozására kiküldött bizottság megkezdte illés szakát. Genéből jelentik: A fegyver- és löszergyártás ellenőrzése tervezetnek kidolgozására hivatott népszövetségi bizottság ma megkezdte illészakát.

Rómába utazott a magyar közoktatásiügyi miniszter. Budapestből jelentik: Homann magyar közoktatásiügyi miniszter kíséretével elutazott az olasz fővárosba.

Megszökött az ör mellől, de másnap jelentkezett a rendörségen. Careiből jelentik: A carei rendörség zsarolás büntetettéért eljárást indított Mayerovics Wiesel Jakab satumarei lakos ellen, aki a carei postahivatal csomagkihordó vállalkozója volt. Mayerovicsot a satumarei rendörség letartóztatta, de amikor a detektiv be akarta kísélni, nyomtalanul eltűnt mellöle. A rendörség teljes apparátussal kezdte nyomozni Mayerovics után és este az országos körözését is elrendelte, abban a hitben, hogy már elutazott a városból. Melegetésre azonban Mayerovics másnap reggel jelentkezett a rendörségen, ahol Ratiu Alexandru rendörfnök megkezdte a kihallgatását.

Giszkalay János előadása a Hag, jibborki klubban. A Haggibborki klub szerdai klubestjén Giszkalay János tartott előadást, amelyre igen szépszámú közönség gyült egybe. Az előadó magvas magyarsággal, az előadóművészet minden szépségével és szónoki kifejezőerejének lenyilgöző lendületével a zsidókérdés okait fejtegette, a maga egyéni meglátásaiival. Giszkalay nagy vonalakban a különböző asszimilációs törekvéseket jellemezte, majd a zsidókérdés mai megoldási folyamatára, a cionizmusra tért át. Az előadó szerint a cionizmus teljes mértékben megváltoztatta a zsidóság és a környező népek között eddig fennállott viszonyt. A zsidóság kétezer év óta először lépett ismét kulturális és gazdasági csereviszonyba a többi népekkel és ez az, ami megbecsülést és respekust szerezve a zsidóságnak, elhárítja a folyton kiborbanó ellentéteket a zsidóság és a gazdanépek között. Az előadó a közönség lelkesen és hosszasan ünnepelte.

Idegese embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József“ keserűvíz — reggel égyomorra egy pohárral bevéve — rendes béniülködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt.

Egykori tanácsos gyilkossági bűnygye. Bucurestiből jelentik: A Precupetii Vechi uccában, Pastia volt tanácsos házában, különös körülmények között holtan találták Victoria Merco asszonyt, Pastia házvezetőnőjét, akivel szerelmi kapcsolatokat tartott fenn. A halott nyakán vadászfegyverből eredő golyót találtak. A gyanu a tanácsosra terelődött, aki a gyilkosság felfedezése előtt az egyik szanatóriumba kérte felvételét. Megállapítást nyert, hogy a tanácsos az utóbbi időben féltékenykedett a gazdaszonyára, akivel gyakori jelenetei voltak. A gyanu így a volt tanácsos ellen irányul, aki azelőtt a Dambovita megyei bíróságokon működött. Egyelőre őrizetben tartják.

SPORT

Csehszlovákia nyerte a hölgyecsopórt asztalitenisz világbajnokságát

Tegnap megkezdődtek a férfilegyes küzdelmek

Londonból jelentik: Az asztalitenisz világbajnokság hölgyecsopórtversenyében az első helyen 9-9 győzelemmel és 1-1 vereséggel Csehszlovákia és Magyarország hölgyecsopórt holtversenyben végeztek. A zsüri olyképpen döntött, hogy a holtversenybe került csopórtok újabb mérkőzésen kell az elsőség kérdését eldöntésük. A döntő meccs tegnap volt, amelyen a cseh csopórt 3:1 arányban győzött a magyarok ellen és így a hölgyecsopórtbajnokságot Csehszlovákia szerezte meg. Második Magyarország, harmadik Németország.

A tegnapi nap folyamán kezdetét vették Londonban a férfilegyes küzdelmek, amelyek során szóhoz jutott a világbajnokság védője, Earna Viktor is, aki a holland Klasse ellen 21:17, 21:9, 21:15 arányban győzött.

Románia tizedik az európai bajnoki stafétában. Prágából jelentik: A tétalombn. európai bajnoki staféta versenyeit tegnap bonyolították le. A 4x10 km-es versenyben első lett Finnország 2 óra 42 perc és 30 másodperc idővel, második Norvégia 2:43:17, harmadik Svédország 2:46:53 idővel. Románia stafétacsopórtja a tizedik helyen végzett. A versenyen tizenkét nemzet csopórtjai indultak.

Városközi válogatott asztalitenisz mérkőzés Timisoarán. Aradról jelentik: Vasárnap Timisoarán Bucuresti, Timisoara és Arad város válogatott asztalitenisz csopórtjai városközi versenyt bonyolítanak le. A versenyen Arad válogatottját a Hakoah adja és abba a következő versenyzők lettek beavastva: Ponta, Albert, Glance, Stern és Jakabovits.

Vasárnap két válogatott labdarúgó mérkőzést játszanak Európa különböző városaiban. Rómában Franciaországgal mér össze erejét, míg Amsterdamban Hollandia-Németország mérkőzés lesz. Ugyancsak vasárnap Prága válogatott csopórtja Párizsban játszik a város válogatottjával.

Románia jégkorcsibajnoksága szombaton veszi kezdetét. A bajnokságért, amelyet Cernautiban bonyolítanak le, Bucuresti, Miercurea Ciuc, Cluj és Cernauti kerületben győztes csopórtok vesznek részt.

Az egyre terjedő influenzajárvány miatt bezárták a carei iskolákat. Tudósítónk jelenti: A carei orvosi hivatal az egyre terjedő náthalázjárvány miatt további öt napra meghosszabbította az iskolák kényszer-vakációját. A városban rendkívül sok a betegek száma és főleg az ifjúság körében terjed a betegség.

Eljegyzés. Unterberger Annuska Huedin és Gruber Izidor Calatele jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

A kereskedelmi és iparkamara közölménye. A minisztertanácsi napló alapján 1935 január 22-én határozatot hoztak arra vonatkozólag, hogy az egyes városi tanácsok állapítsák meg a buza és rozsliszt, valamint a kenyér maximális árát, a spekulációs törvény által megállapított visszaélések megakadályozása végett. A clujai városi tanács a minisztertanácsi napló által hozott határozatok alapján eltiltja a buza és rozsliszt, rozsliszt, árpa vagy bármilyen más liszttel való vegyítését, valamint eltiltja a hasonló vegyített lisztből készült kenyér árusítását.

Meghalt Bianu professzor, a Román Akadémia volt elnöke. Bucurestiből jelentik: Tegnap este a Calea Victoriei lenv lakásán 79 éves korában meghalt Ion Bianu professzor, az Akadémia tagja és volt elnöke. Az Akadémia a maga halottjának tekintti és temetéséről ma intézkedik.

Háromszázezer vagon buza fog ezéveben teremni. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszterium adatai szerint eddig 3 millió 200.000 hektárnyi földet vetettek be öszi búzával és hogyha le is vonjuk a megfagyott mennyiséget, ugys marad 3 millió hektár, amihez hozzávéve a tavaszi búzát, 300.000 vagonra lehet számítani. Ebből 230.000 a belöldi fogyasztás, míg a többi kivitelle kerül.

UJ KELET Legújabb hírek

Az adóbehajtás megszigorítását, a pénzügyi tisztviselői kar teljes átszervezését és a költségvetés kétmilliárdos csökkentését jelentette be programjában Antonescu pénzügyminiszter

Az adóbehajtás érdemeitől teszik függővé a jövőben az előléptetéseket. Szankciókban részesítik a behajtásra nem alkalmas tisztviselőket

Bucaresti, február 14. (Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminiszter-válság lezajlása óta különböző hírek kergetik egymást az országban. Amióta Antonescu pénzügyminiszter átvette tárcáját, egyre jobban nyilvánulnak azok a pénzügyi nehézségek, melyek a kormány tevékenységét megbénítják. A roppantul redikulált költségvetés előirányzatai nem fedezik a kiadásokat és újra jelentékeny deficit előtt áll az ország, amely a mai gazdasági helyzetben valószínűleg katasztrofális az ország szempontjából, különösen, ha tekintetbe vesszük a teljesen elfuccsolt külkereskedelmi politika következtében beállott bizalmatlanságot a romániai piaccal és a lejlel szemben. Ilyen körülmények között vette át Antonescu a pénzügyi tárcát, azzal a programmal, hogy további kétmilliárdal redukálja a költségvetést.

A pénzügyminiszter most tette közzé első nyilatkozatát programjáról, mely az adóbehajtás teljes szigorral való végrehajtásának remélve íjesztgeti a lakosságot. A pénzügyminiszter nyilatkozatából kiderül, hogy az egyes adók behajtásánál, a szigor legvégső határáig fog elmenni a pénzügyminisztérium, mert csak így lehet biztosítani az állami élet normális menetét. A nagyfontosságú nyilatkozat, melynek a politikai életben nagy jelentőséget tulajdonítanak, a következőképpen hangzik:

— Megállapítottam, hogy az állami inkasszó nem fedí a költségvetési előirányzatokat, sőt a különbség egyre nő. Nehézségeink vannak és mert másként nem tudunk eleget tenni fizetési kötelezettségeinknek, kénytelenek vagyunk kincstári eszközökhöz folyamodni, tehát kölcsönt felvenni. Különösen az év első három hónapjában szokott lesülvadni az inkasszó menete és ezekben a hónapokban még nagyobb erőfeszítésekkel kell megküzdünk. Künnlevőségeink májdnem 50 százaléká nem lesz beinkasszálható, a költségvetési év végéig és főleg az egyes adókból folyik be rendkívül kevés.

Az adóbehajtás megszigorítása

Miután ez nem mehet így tovább, elhatároztuk, hogy újjászervezzük az adóbehajtó hódésének ellenőrzését. Minden héten az ország összes pénzügyi ellenőrei jelentést fognak beterjeszteni a minisztériumba. Továbbá új szolgálati ágat létesítünk, ami nem fog semmibe sem kerülni, mert a minisztérium tisztviselőinek sorából rekrutáltuk annak tagjait. E szolgálat hivatva lesz összeegyeztetni az egyes megyék inkasszóeredményét és naponta készített kimutatásait elküldjük az ellenőröknek, akik könnyen áttekinthetik a helyzetet így és intézkedhetnek annak javítása érdekében. Ezenkívül

a minisztérium magasrangú tisztviselői váratlan inspekciókat fognak végezni az ország különböző részeiben.

A pénzügyi osztásokat teljes egészükben az inkasszót végző szolgálatokhoz osztottuk be. A tevékenyek és megfelelően bizonyult tisztviselőket előléptetések és prémiumok útján fogjuk jutalmazni. E célból elhalasztottuk a vizgákat és előléptetéseket, hogy azoknál tekintetbe vegyük az illetők tevékenységét az inkasszók terén.

A hanyagoknak, vagy tehetetleneknek bizonyult tisztviselőket szankciókkal fogjuk sújtani!

Először visszavetjük a ranglétrán, sőt ismételt esetben elmozdítjuk őket. Javasolni fogom az érvényben levő törvények módosítását a pénzügyi szolgálatot teljesítő tisztviselőkre alkalmazható büntetéseket illetően. Meg vagyok győződve, hogy ez a rendszer, amit szigorral fogunk megvalósítani, rövidesen fellendíti az állam bevételeinek menetét. Együttal kérjük az adófizetőket, értsék meg, mi a hazafias kötelességük. Még egyszer felhívom az összes polgárokat, fizessék ki adóhátralékaikat

március 1-ig, mert ellenkező esetben nyilvánosságra hozom neveiket, hogy az egész ország ismerje meg őket.

A „rosszul kivetett adók“

— Felül fogom vizsgálni az állami adókat a vámillétekek, forgalmiadó, stb. tekintetében, amely adóknak nincsenek kivételre rendesen. Revízió alá veszem az alkohorra, petróleumra és cukorra kivetett adókat is, de hangsúlyozom, hogy nem akarok zaklató intézkedéseket foganatosítani az ipari ágak ellen.

Ne felejtse el, hogy az Oszálysorsjáték soradöntő húzása

1935 február 15-én

van

Több mint 300 millió lesz kisorsolva egy napon!

Vegyen sorsjegyet!

Utítsa meg sorsjegyét!

BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

A londoni francia-angol tárgyalásokon nem esett szó a Habsburg-restaurációról

Mára várják a német válaszigjegyeket Párizsban és Londonban

London, február 14. Az angol alsóház tegnapi ülésén Mander képviselő interpellációt intézett Sir John Simon külügyminiszterhez, amelynek keretében feltette a kérdést, vajjon a londoni francia-angol eszmecsere során nem került-e szóba a Habsburg-ház ausztriai restaurációjának kérdése s azt kívánta, hogy a külügyminiszter tegyen határozott kijelentést abban az irányban, hogy a kormány a Habsburg-restaurációt Ausztriában nem tartja kívánatosnak. A külügyminiszter válaszában csak annak kijelentésére szorítkozott, hogy a londoni kormányfői eszme-

cserén ezt a kérdést nem tárgyalták s bejelentette, hogy ebben a kérdésben további nyilatkozatot tenni nem kíván.

Párizs, február 14. (Radór.) Laval a kamara külügyi bizottságában beszámolt a londoni tárgyalásokról és bejelentette, hogy részletesebben a kamara nyílt ülésén fog azokról felvilágosításokat adni.

London, február 14. Angol hivatalos körökben mára várják Berlinből az angol és a francia nagyköveteknek átnyújtandó német válaszigjegyeket.

Leon és Madgearu között éles csata folyt a kamarában

A cuzisták a fogtechnikusok ellen indítottak kampányt

Bucaresti, február 14. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén Condruș Solomoneanu vitázik a szövetségi törvény kapcsán tett kijelentéssel, majd Mihalache felszólalásával foglalkozik. Megállapítja, hogy a Mihalache által létesített szövetségeket fogyasztási és nem termelészövetkezetek.

Ghelmegeanu replikázik Condrușnak, majd Bratescu emelkedik szólásra, aki megállapítja, hogy Mihalache tegnapi felszólalásában őt megsértette. Ő nem kíván Mihalacheval vitatkozni, csak ismerteti Iorgának a Mihalacheről közölt véleményét. Iorga romboló

embernek minősítette Mihalache, aki nem tud semmit sem alkotni. Ezzel szemben Mihalache hízelkedő és alázatos levelet írt Iorgának.

Nagy vihar támad a nemzeti parasztpárti padsorokban, mire Saveanu a Jegyzőkönyv feletti vitát bezárja.

Gelle a pénzügyi gárdák működését kritizálja, amelyek a falvakon nagyon kegyetlenül bántak a lakossággal.

Tancred Slavescu bizonyos adatokat kér a CFR-nél történt megrendelések ügyében. Brălleceanu cuzista vizsgálatot kért a bu-

Az annuitások veszélyben

El vagyok azonban tökéve arra, hogy rendet csináljak az állami büdzsében, hogy lecsökkenthessem azt 2 milliárddal, ami a költségvetés kiegyensúlyozásához szükséges. Hiszem, hogy az adók igazságos alkalmazása, valamint helytálló megtakarítások csökkenthetik a jelenlegi költségvetés kiadási rovatát. 15 százalékos redukció útján fizetni lehet a 750 milliót kitévő kölcsönöket, valamint az elmúlt költségvetés három milliárdos deficitjét és a többi annuitást. Csak a normális bevételi forrásokból, megtakarításokból és a bevételkínövelése útján fogom ezt megvalósítani.

— Meg vagyok győződve, hogy meg is tezem ezt és kijelentem:

kész vagyok levonni a következményeket, ha nem tudnám teljesíteni kötelezettségeimet.

A miniszterelnökre hárul azonban a feladat, hogy az eszközrendő redukciókat elrendezze kollégáimmal. Kész vagyok bármikor átadni helyemet annak, aki át akarja venni az állami pénzügyek vezetését.

curesti rendőrkiszvatura ellen, ahol a letartóztatott diákokat kínozzák. A Regal-mozó összerombolásakor három diákok tartóztatottak le, akiket egy cellába zártak és nyolcvan községes betörtöt szabadítottak rájuk, akik a diákokat rettenetesen megverték. Egy másik interpellációjában száznegyven teleornani diák nyomoráról beszélt.

Carlan cuzista néhány beszarabiai fogtechnikus illegális működését teszi szóvá, majd Ghelmegeanu visszautasítja Sassu földművelésügyi miniszternek a nemzeti parasztpárt ellen hangoztatott vádjait.

Ezután Leon ipari és kereskedelmi miniszter emelkedett szólásra, aki a termények értékesítésével kapcsolatosan elhangzott Madgearu interpellációra válaszol. Leon élesen kirohán Madgearu ellen és Madgearu hasonló élességgel válaszol. A teremben a többségiek és a nemzeti parasztpártiak között majdnem tettegeségre került a sor.

Február 28-ig meghosszabbították az adóvallomások benyújtásának határidejét

Bucaresti, február 14. Az adóvallomások (egyenesadó) benyújtási határidejét február 28-ig meghosszabbították.

Március elsején nyilvánosságra hozzák az adóhátralékban lévő adózók neveit

Bucaresti, február 14. A pénzügyminisztérium a következő kommunikét adta ki:

Az 1935 január 1-én esedékes adókat ki nem fizetett adózók neveit tartalmazó kimutatások elkészültek. A hozott határozat értelmében a minisztérium nyilvánosságra fogja hozni e kimutatásokat március 1-én, egyúttal azonban az adóhátralékban levőket felhívja, fizessék ki az általuk tartozott összegeket, hogy neveiket töröljék a nyilvánosságra hozandó listákból.

A miniszterelnök megbeszélései a prefektusokkal

Bucaresti, február 14. Tatarescu miniszterelnök ma folytatta megbeszélését a megyei pártszervezetek parlamenti tagjaival és vezetőivel. A következő megyék delegációit fogadta: Satmare dr. Cibil, Násáud Oanea, Timis-Torontal Imbroane, Mures Dandea, Caras Furlugeanu, Severin Corneanu és Maramures Gavril Mihaly vezetése alatt. A miniszterelnök szükségletek iránt érdeklődött és azok teljesítésére ígéretet tett a lehetőségek keretein belül.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Társ postaköltségeit a gyártó viseli.
No. 224713/929.

10. Telefon: 9-77. E Havonta 110, negy-
évre 500, egészevte
földre: Havonta 2,
félévre 10, egészevte
detések díjazásai az
K.E.L.E.T. az ország
díjazás egyetlen polg
Cikkünk atányomái
ra megjelölésével

Max Lieberman utolsó útja

A kisenevi pogrom kussabb és megrendítő az, amely február 11-
ben.

Maroknyi embercső hánnya voltak — cip uccán; az egyszerű
melyben Németország
vésze felkúdt.

Egyedül, néman, nyék sünant át a S
gyászmenet.

Max Lieberman t A német szépművés
elnökét. Későbbi disz
vészek nesztorát...

S aidi lelkenek nag nek egész tartalmát
ajándékozta, aki köz
volt a németek, a né
állam büszkesége, —
senki sem mert tudó
államban — amikor

Sirjánál szükebb c barátainak kis köre

A német Szépműve ment el egykori
Megtagadta halálában annyit merített. A n
tartotta érdemesnek,
szokt küldjön el egy
ostására.

A német sajtó is h gütás volt. Reitenfels
Iner Börsen Zeitung
érdemesnek megemlí
egy kulturpolitikai ár
melyet 1933-ban küsz
öregsegre kellett n
teinek ezt a „kikész

Nem így gondolta előt ekként nyilatko
„Főleg politikai probl
azonban nem egyszerű
bálnak megoldást tal
nemes és ideális töre
jelent semmit. Azt h
ast, Walter Rathena
meg, ha nem zsidó“
ezt. Erzbergert is me
zsidó“.

Élete alkonyán kel nemzedékének tragiku
Heine, Liebermann is
kálta meg az egyesek
kérdéssel és az össze
Életét a németsegne
egyedül maradt — z
Ált egyedül koporsója
kísérte el utolsó útj
Max Liebermann a
theonjába indult —
vonult be.

A hiányzó sta

Ujabb statisztika ké egyetlen statisztika s
Miután a magánvá
nak nemzetiségi stati
az összes adatok befű
és iparügyi miniszter
ügyminisztérium kerül
védj kamarák nemz
készít statisztikát.

Védeműnkre azonb A mi rendelkezésün
teicöz erejű körlevele
lapítható lenne, hogy
mán ember és hány
helyezkedett el az ut
ban ennek az országo
zött.

Mert, ha ezt a sta állítani, akkor egyse
leződne minden fajvé
alutój fellelé és felt
ennek az országnak
népét lelkiismeretlen

Kiderülne, hogy 15 zett román ember he
pénzügyi szolgálatba
kevesen vagyunk, mi
Hogy a bírói karba
szerint csak jogvége